

Termés mennyiségi és minőségi tulajdonságainak kapcsolata a meteorológiai elemekkel

Készítette: Birkás-Káldi Léna

Neptun kód: SC1NMZ

Szak/Képzési szint: Mezőgazdasági Mérnök Szak; BSC

Munkarend: Nappali tagozat

Intézet/Tanszék: Növénytermesztési-tudományok
Intézet Agronómiai Tanszék

Belső konzulens: Dr. Simon-Gáspár Brigitta

Vizsgálataink során a három tenyészidőszakban (2022,2023,2024) vizsgáltuk három növény (őszi árpa, cukorrépa, napraforgó) termés adatainak alakulását kísérletünkben. A kísérletet családi gazdaságunkhoz (Oszkóban) legközelebb eső vasvári, azonosítójú: 15811, QLC-50 típusú automata mérőállomás mérései alapján gyűjtöttük, amiket a <https://odp.met.hu> oldalról tudtunk letölteni, az alábbi meteorológiai adatokat: napi átlag-, napi minimum-, napi maximum hőmérsékletet és a csapadékmennyiséget.

A meteorológiai adatok elemzése alapján a 2022-es tenyészidőszak mérsékelt meleg és kevesebb csapadék mennyiség hullott mind 3 növény tenyészidőszakban (620,2 mm). 2023-as év mérsékelt meleg és csapadékos volt (860,8 mm) 2024 pedig melegebb és közepes mennyiségű csapadék volt (717,3 mm), melyek tükröződtek a termés mennyiségek alakulásában. A legnagyobb termésmennyiséget 2024-ben értük el az őszi árpa és a cukorrépa esetében, a legjobb termésminőséget is szintén 2024-ben értük el, az őszi árpa és a napraforgó esetében. A cukorrépa esetében a termésmennyiség és a cukortartalom ellentétesen mozgott. Ha kevesebb volt a csapadék, magasabb cukor tartalmat értünk el, és kevesebb termésmennyiséget. Ha több volt a lehulló csapadék mennyisége alacsonyabb cukortartalmat, viszont magasabb termésmennyiséget értünk el. A napraforgó esetében szintén ellentétesen mozogtak az értékek. Ahogy nőtt a csapadék mennyisége és emelkedett a hőmérséklet javultak a beltartalmi értékek, viszont a termésmennyiség csökkenni kezdett. Az őszi árpánál figyelhető

meg egyedül, hogy a termésmennyiség értéke és a beltartalmi értékek együtt mozogtak, ahogy melegedett a hőmérséklet és nőtt a lehulló csapadék mennyisége.

A meteorológiai változók és az egyes terméselemek kapcsolatát megállapítottuk vizsgálatunk során, hogy az őszi árpa esetében a fehérjetartalom a tenyésztidőszak alatt napi minimum hőmérsékleti hőösszeggel volt szoros kapcsolatban míg a napi maximum-, átlaghőmérséklettel és a lehulló csapadék mennyiségével csak közepesen szoros összefüggés volt. A cukorrépa esetében a cukortartalom és a csapadék mennyiséggel figyelhető meg szoros kapcsolat. A napi minimum-, maximum-, és átlag hőmérséklet között szoros összefüggés van, a cukor beépülés időszakában. A napraforgó esetében az olajtartalom és a napi minimum hőmérséklet között láthatunk közepesen szoros összefüggést. A napi átlag-, maximum hőmérséklet és a csapadék mennyiség között nem látható szoros kapcsolat. Kísérlet sorozatunkat érdemes lenne folytatni, hogy több adat álljon rendelkezésünkre, amit statisztikai értékelésekor használni lehessen, hogy előre láthatóan tudjuk mire számíthatunk az elkövetkező tenyésztidőszakokban.